

גליון היכל הקודש

מוצאי שבת	הדלקת הנרות	אלעד
6:21	4:39	בית שמש
6:24	4:31	בני ברק
6:21	4:47	חיפה
6:19	4:39	טבריה
6:17	4:36	יבנאל
6:18	4:24	ירושלים
6:20	4:32	מודיעין עילית
6:21	4:38	צפת
6:17	4:34	

גליון מוגדל לרגל יומא דהילולא קדישא

גליון שבועי יוצא לאור ע"י מוסדות היכל הקודש ברסלב בארה"ק
נתייסדו ע"י כ"ק מרן מוהרא"ש זי"ע
בנשיאות מורינו ראש הישיבה שליט"א

שעה 13, גליון 17 (637)

פרשת בשלח, י"ז שבט, וימא דהילולא קדישא של מוהרא"ש זי"ע א שנת תשפ"ד לפ"ק

שיעורים כסדרן: נ"ך: קהלת י"א - י"ב | בבלי: בבא קמא פ"ו | ירושלמי: שבת מ"ה | תוספתא: חגיגה ג' | רמב"ם: אסורי ביאה כ"א

אנשי שלומינו מספרים

רבי נתן מספר שהוא פחות עסק בלספר ולכתב את המופתים שראו אצל רבינו ז"ל, למרות שראו הרבה מאד ספורים מפלאים אצל רבינו, אבל אין זה מענין לדבר על זה יותר מידי, כי זה לא מביא לתועלת גדולה. כשמדברים על צדיק צריכים בעקר להביע את גדולתו בעבודת השם, את גדולתו בקרוב יהודים אל השם יתברך.

מילה של התחזקות

אתה מלא בדברים לא טובים - אבל גוי אתה לא, ובזה בעצמו אתה צריך לשמוח מאד, 'שלא עשני גוי, אני לא גוי, אני יהודי'.

מוהרא"ש מספר, הוא היה פעם בשבת בבית של מישהו ובשבת אחר הצהריים הוא ראה בארון סדור ישן עם הברכה: "ברוך אתה ה' אלקינו מלך העולם שעשני יהודי"; כי הסדור הדפס בזמנים שהיו רדיפות על יהודים, והצנזורה לא הרשתה להדפיס את הברכה 'שלא עשני גוי', לאחר מכן מוהרא"ש התנמנם והוא חולם לו קשיא חזקה, למה מברכים באפן של 'אני לא גוי', למה לא מברכים 'תודה השם שאני יהודי', וחדש מוהרא"ש בחלום, שאם היו מברכים 'ברוך אתה ה' אלקינו מלך העולם שעשני יהודי' - האנשים העצובים לא היו מברכים את הברכה הזו, הם היו חושבים מרוב עצבות ומרה שחורה 'וכי אני יהודי?', לכן מברכים 'שלא עשני גוי', שאפילו אדם עצוב שמרגיש שהוא אדם מת, הוא רואה את עצמו באדם הכי גרוע, הפעל עבירה הכי גדול - גם הוא יכול לעקו: "גוי אני לא, אני מהול!"

(עצתו אמונה פרשת בא תשפ"ד)

ווארט על הפרשה

ופרעה הקריב, ויצעקו בני ישראל אל ה', כשבני ישראל עמדו על יד ים סוף, ופרעה עם צבאו התקרב אליהם מאחוריהם היהודים מאד פחדו והתחילו לצעוק אל השם יתברך.

חכמינו זכרונם לברכה אומרים (שמות רבה פרשה כא, ה), על הפסוק (שיר השירים ב, יד): "השמיעני את קולך וגו'", שזאת היתה הסבה של הצרה על יד הים-סוף, כי בשעה שיצאו נשמות ישראל מארץ מצרים, וראו כל הנסים והנפלאות שעשה עמם הקדוש ברוך הוא להכות מצרים בעשר מכות נוראות, ולהמית כל בכוריהם, אז נדמה להם שכבר פטורים מכל צרותיהם לגמרי, וכבר שמע השם יתברך קול צעקתם ושועתם, וכבר לא צריכים להתחזק בתפלה, ולא יהיו נרדפים כלל לעולם.

אבל השם יתברך אוהב לשמוע קולם של ישראל תמיד, וכמו שכתוב (שם); "הראיני את מראיך השמיעני את קולך כי קולך ערב ומראיך נאוה", וזהו כל עקר תענוגו ושעשועו יתברך, לשמוע קולם של ישראל המתפללים אליו בכל עת, ואם הקדוש ברוך הוא רואה שאין מתפללין אליו מחמת שיש להם רוח והרחבה, אזי מכניס אותם לתוך צרה וצוקה אחרת, חס ושלום, כדי שיפתחו שוב את פיהם ויתפללו אליו.

וכל הצרה אינה רק כדי לשמוע תפלתם. ומי שיש לו שכל, אינו מחכה שיגיע עת צרה חס ושלום, רק מרבה בשיחה ותפלה בכל עת אליו יתברך, וכן מודה ומהלל על כל החסדים והרחמים שהקדוש ברוך הוא עושה עמו בכל עת, וזה גורם נחת רוח עצום למעלה, ופטר מעליו את כל הדינים לגמרי.

ובמדרש (שיר השירים רבה ב, לה), מובא משל נאה על זה; משל למלך שהיתה לו בת יחידה, והיה מתאוה לשמוע שיחתה, מה עשה, הוציא כרוז ואמר: כל עמא יפקון לקמפון, כל העם יצאו לשדה לטיולים, כשיצאו, מה עשה? רמז לעבדיו, והתנפלו עליה פתאום לסטים, והתחילה צווחת אבא! אבא! הצילני! אמר לה המלך: "אלו לא עשיתי לך כך, לא היית צווחת ואומרת אבא הצילני".

זה למוד גדול והתחזקות עצומה עבורנו, שנתחזק לדבר תמיד אל השם יתברך, הן כשהולך לנו טוב והן כשלא, כך נחסף מעצמינו הרבה צרות וקשיים, והקדוש ברוך הוא ישלח לנו תמיד רק דברים טובים.

(שיחות מוהרא"ש לפרשת בשלח)

ללכת בדרכיו של מוהרא"ש

בעזרת ה' תברך

לקבוד ... גרו יאיר

כמה שרק נדבר ממוהרא"ש זה כמו טפת מים בים הגדול; מוהרא"ש הקדיש את עצמו כל ימי חייו עבור בני ישראל, הוא רק רצה שיעוד יהודי יהיה קרוב אל השם ותברך, והוא תמיד התהלך עם רצון להחזיר את כל העולם אל השם ותברך.

אם יעשו סקר וישאלו את כל המקרבים בברסלב איך הם התקרבו אל רבנו ז"ל, יראו שרבים ככלם התקרבו על ידי מוהרא"ש שהדפיס והפיץ עשרות מיליוני ספרים וקונטרסים של רבנו ז"ל. ואפילו אלו שהתקרבו על ידי מנהיגים אחרים בברסלב, צריכים לשאול בשקט את המנהיגים איך הם התקרבו אל רבינו ז"ל, ויראו שמוהרא"ש קרב את כולם. אתה בעצמך ספרת לי שהתקרבת אל רבנו ז"ל על ידי ספר של מוהרא"ש ז"ל. אנחנו צריכים לחקות את מוהרא"ש ולהפיץ את העצות של רבנו לכל העולם.

דבר אחד אבקש ממך; אל תאבד עשתונות ואל תתיאש; אל תגיד שאין עבורך דרך לצאת החוצה, אל תחשב נגד האמונה. במקום שתאכל את הלב כל היום בגלל הצרה שלך ולחפש את מי להאשים בבעיה שלך; רגע אחד אתה מאשים את עצמך, וברגע הבא אתה מאשים את אשתך, רגע אחר כך אתה מאשים את השדכן שלך וכו'; עדיף שתנצל את הזמן לשגן את הפסוק (דברים לב, ד): "הצור תמים פעלו, כי כל דרכיו משפט, אל אמונה ואין עול, צדיק וישר הוא", כל מה שהשם עושה, הוא בחשבון מדויק.

לגבי זה שאתה חושב אם אני כן צריך אותך או לא וכו'; אני חושב לעצמי הרבה פעמים; איך הרבי מחב"ד זכותו יגן עלינו הצליח להקים שלוחים גנרלים שהם כל כך מלאי בטחון עצמי? הם לא היו צריכים בכל יום את הבת קול שאבא אומנא קבל (ענין מסכת תענית כא); להם היה מספיק פעם בשנה לשמוע מהרבי שלהם מילה אחת: "תמשיך ביתר שאת וביתר עוז": וזה נתן להם כח לשבת עם האשה והילדים במרחקים באיזו עיר שאין שם יהודים, לפעמים בלי אוכל כשר והם היו צריכים להשיג לעצמם הכל. בכאלה מצבים היה להם את המשימה לחפש איך אפשר לזכות יהודי במצות תפלין, לזכות יהודי בשמירת שבת ועוד.

אז תמיד אני חושב לעצמי: "איך אני יכול לפעל שאנחנו תלמידי היכל הקודש נהיה בעצמנו חזקים כברזל, כצור חלמיש,

כששאלו את רבי נחמן מטולטשין, תלמיד רבי נתן, אם הוא יכול לספר מופת על רבי נתן, הוא היה עונה: "אתה רוצה לראות מופת, תסתכל עלי, אני המופת של רבי נתן! אם הוא היה מסוגל לקחת אותי ולהפך אותי ליהודי כשר, זהו המופת הכי גדול שיכול להיות". גדלותו של צדיק נמדדת עד כמה הוא יכול לקחת אדם, שהוא בעל בחירה, ולגרום לו להיות טוב וראוי.

בעמדתנו ביום ההלוא של מוהרא"ש זכותו יגן עלינו, כשברצוננו לספר קצת על מוהרא"ש, אין זה מענין לספר על המופתים הרבים ורוח הקודש הגלויה שראו אצלו הרבה מאד. זה לא יעזר לנו יותר מידי. העקר עלינו לחזר על מה שמוהרא"ש שגן אתנו כל השנים, ולהמשיך להתחזק ללכת בדרכיו.

אנחנו מביאים בפניכם עבודות קצרות השופכות אור על הלמודים שמוהרא"ש תמיד למד אותנו. כמובן שזו רק טפה מן הים לעמת מה שיש לספר על מוהרא"ש.

יער באמצע העיר

מוהרא"ש הרבה לדבר על המעלה של "התבודדות", המתנה הנפלאה שרבנו נתן לנו ולמד אותנו שיהודי ישיח את לבו אל השם ותברך בשפת האם שלו, בשפה שבה הוא רגיל לדבר, וזה נביא לו כל טוב ברוחניות ובגשמיות.

למרות שרבנו גם דבר על הליכה ליער, במקום שלא מצוי שם אף אחד, ושם לדבר אל השם ותברך, אבל מוהרא"ש היה אומר תמיד שלא זה עיקר ההתבודדות. בודאי כשמישהו נמצא בקיץ בקהרים וכדומה, ומזדמן לו בקלות לטייל בין העצים ולדבר אל השם ותברך, זה בודאי טוב מאד, אבל להגיד שאפשר לדבר אל השם ותברך רק ביער, זה שקר והטעיה ומרחיק אנשים מהשם ותברך.

האמת היא שרבנו למד אותנו שהקדוש ברוך הוא נמצא עם האדם בכל רגע ביום. האדם צריך רק לפתוח את הפה ולדבר אליו, לא משנה איפה הוא נמצא ולא משנה באיזה מצב הוא נמצא, הקדוש ברוך הוא עומד לידו ושומע כל מילה והוא בודאי יעזר לו.

במיחד כשמארגנים קבוצה שנוסעת ביחד ליער לדבר אל השם ותברך, את זה מוהרא"ש בטל מאד, באומרו שזה לוקח את כל האמת מההתבודדות. ראשית, כי כל אחד מנסה למצוא חן בעיני השני, ואי אפשר להשיח את הלב אל השם ותברך עם כל האמת בלי לחשב על אדם אחר. ושנית, אי אפשר להחליט שבזמן מסים הולכים לדבר אל השם ותברך, כשהאדם מרגיש שהוא דחוק, הוא צריך מיד לפתוח את פיו ולדבר אל השם ותברך, לא משנה איפה הוא נמצא, ולא משנה באיזה זמן, ואי אפשר להגיד לאדם שימתין עד לילה מסים

שְׂאֵז יִסְעוּ לַיַּעַר, כִּי יִתְכַן מְאֹד שְׂעֵד אֲזֵי כֹל הַהִתְעוֹרְרוֹת כְּבֵד תֵּאבֵד.

פֶּעַם אַחַת בְּדֶרֶךְ לְאוֹמֵן, עֲצָרוּ בְּשׁוּיָן כְּדֵי לַעֲבֹר מְטוֹס, וְנִשְׁבְּנוּ אֲזֵי עִם מוֹהֲרָא"ש בִּיחַד בְּשִׁדְה הַתְּעוֹפָה בְּעוֹדְנוּ מִמְתִּינִים לְמְטוֹס הַשָּׁנִי. מוֹהֲרָא"ש קָרָא לְאַחַד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ וְאָמַר לוֹ: "אַתָּה חוֹשֵׁב שְׂכָאן אֵי אֶפְשֵׁר לְדַבֵּר אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ? אִם אַתָּה רוֹצֵה אַתָּה יְכוֹל לְהִפָּךְ אֶפְיִלוּ אֶת שִׁדְה הַתְּעוֹפָה לַיַּעַר... הָאֲנָשִׁים הֵם הֲרֵי הַעֲצִים, כִּי הָאָדָם עֵץ הַשִּׁדְה... הַגּוֹיִם פֹּה הֵם חַיּוֹת, עִם הַדּוֹמָה לַחֲמוֹר... נוּ, הִנֵּה לָךְ יַעַר מְשָׁלֵם וְאַתָּה יְכוֹל לְדַבֵּר אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ...

אַחֲרֵי כַּמָּה דְקוֹת הוּא הַבְּחִין שְׁמוֹהֲרָא"ש עוֹצֵם אֶת עֵינָיו וְשִׁפְתָיו מִתְחִילוֹת לְהִתְנוּעֵעַ, הוּא כְּבֵד הִיָּה עֲמוֹק בְּאֲמִצֵּעַ שִׁיחָה עִם הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ.

לְפָחוֹת תִּפְתַּח אֶת הַגְּמְרָא

אַחַת מֵהַעֲצוֹת הַעֲקָרִיּוֹת שֶׁל רַבֵּינוּ ז"ל, שְׁמוֹהֲרָא"ש הִיָּה מְדַבֵּר וּמְעוֹרֵר עָלֶיהָ הַרְבֵּה מְאֹד, הוּא "סֵדֵר דְּרֵךְ הַלְמוּד", הַדְּרֵךְ שֶׁעַל יָדָהּ כָּל יְהוּדִי, לֹא מְשַׁנֵּה בְּאִיזָה מִצְבָּה הוּא נִמְצָא, יְכוֹל לְזַכּוֹת לְלִמּוּד בְּכָל יוֹם אֶת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה. רַבֵּנוּ מְלַמֵּד אוֹתָנוּ לְלִמּוּד תּוֹרָה אֶפְיִלוּ כְּשֶׁלֹּא מְבִינִים מֵה שְׂאוֹמְרִים וְלֹא זוֹכְרִים מֵה לְמַדוּ. הַעֲקָר שִׁיפְתָחוּ בְּכָל יוֹם אֶת הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים וְיֵאמְרוּ אֶת הַמְּלִים, וּבְדֶרֶךְ זֶה יְכוֹל כָּל יְהוּדִי, בְּכָל מִצְבָּה, לְזַכּוֹת לְהִיּוֹת מְקַשֵּׁר עִם הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה תְּמִיד.

לְאַבְרָךְ מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הִיָּתָה פֶּעַם תְּקוּפָה שֶׁהוּא עֹבֵד קֶשֶׁה מְאֹד, הוּא הִיָּה עוֹבֵד מִמֶּשׁ מִשְׁעוֹת בְּקָר מְקַדְמַת עַד מְאוּחָר בְּלִילָה, כְּשֶׁהוּא חֹזֵר הַבֵּיתָה אַחֵר יוֹם עֲבוּדָה קֶשֶׁה הוּא מִמֶּשׁ לֹא הִיָּה מְסַגֵּל לְלִמּוּד, לֹא הִיָּה לוֹ אֶפְלוּ כַח לֹמַר אֶת הַמְּלִים. הוּא נִכְנָס אֶל מוֹהֲרָא"ש וּבִקֵּשׁ עֲצָה, אָמַר לוֹ מוֹהֲרָא"ש שֶׁלְפָחוֹת יִפְתַּח אֶת הַגְּמְרָא בְּכָל יוֹם וְיִסְגֵר אוֹתָהּ בְּחִזְרָה... הָאֲבָרָךְ צִיַּת בְּתַמִּימוֹת וּבְפְשִׁיטוֹת, כָּל יוֹם הוּא פֹתַח אֶת הַגְּמְרָא וְיִסְגֵר אוֹתָהּ בְּנִשְׁקָה. אָבֵל הוּא לֹא נִשְׂאָר בְּזֶה, בְּרֹב הַפְּעָמִים אַחֲרָי שֶׁהוּא כְּבֵד פֹתַח אֶת הַגְּמְרָא הוּא גַם לְמַד כַּמָּה שְׂוֵרוֹת גְּמְרָא, וְזֶה הַמְּשִׁיךְ לְקַשֵּׁר אוֹתוֹ עִם הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה.

מוֹהֲרָא"ש בֵּישׁ אוֹתוֹ

מוֹהֲרָא"ש הִיָּה נִהְנֶה מְאֹד כְּשֶׁבָאוּ לְסַפֵּר לוֹ עַל סִיּוֹם שְׁעָשׂוּ, כְּשֶׁסִּיְמוּ לְלִמּוּד מְסַכָּת, כְּשֶׁסִּיְמוּ ש"ס, שְׁשֵׁה סְדָרֵי מְשַׁנֵּה

לַעֲשׂוֹת אֶת הַשְּׁלִיחוֹת שְׁעֵלִינוּ לַעֲשׂוֹת; לְהַפִּיץ אֶת הָאֱמוּנָה לְכָל הָעוֹלָם בְּלִי לְקַבֵּל לְטִיפָה בְּכָל יוֹם", בְּנִתְיִים אֲנִי רוֹאֶה שְׂאֵם אֲנִי שׁוֹכַח יוֹם אֶחָד לְתַת חֵיוֹךְ לְתַלְמִיד הוּא כְּבֵד שְׁבוּר בְּעֲצָמוֹ לְשַׁבְּרֵי שְׁבָרִים; יֵשׁ לוֹ כְּבֵד סִפְקוֹת אִם עָלָיו לְהַמְשִׁיךְ בְּעֲבוּדַת הַקּוֹדֵשׁ שְׁלוֹ.

חֲסֵדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ שֶׁנָּתַן לִי כּוֹחוֹת בְּרָזֵל לַעֲשׂוֹת אֶת הָעֲבוּדָה שְׁלִי בְּלִי שְׂאֲקַבֵּל אֶת הַבַּת קוֹל: "שְׁלוֹם עָלֶיךָ אָבָא אוֹמְנָא"; פִּתְחֵתִי אֶת הַתְּלִמּוּד תּוֹרָה בְּאֶסְרוֹ חַג פֶּסַח שְׁנַת תש"ע, אֶף אֶחָד לֹא אָמַר לִי "שְׁלוֹם עָלֶיךָ אָבָא אוֹמְנָא", אֶפְיִלוּ פֶּעַם בְּשְׁבוּעַ לֹא קִבַּלְתִּי בַת קוֹל כְּמוֹ אֲבִי שֶׁהִיָּה מְקַבֵּל לְפָחוֹת בְּכָל עֶרֶב שַׁבַּת דְּרִישַׁת שְׁלוֹם "שְׁלוֹם עָלֶיךָ אֲבִי"; אוֹלֵי אִם הִיָּתָה שְׁנָה טוֹבָה זְכִיתִי לְקַבֵּל מִמוֹהֲרָא"ש בַּת קוֹל כְּמוֹ רַבָּא שְׁקַבֵּל פֶּעַם בְּשַׁנָּה: "שְׁלוֹם עָלֶיךָ רַבָּא".

כְּשֶׁהִיָּתִי נִכְנָס אֶל מוֹהֲרָא"ש בְּכָל לַיִל חֲמִישִׁי אַחֲרֵי הַשִּׁיעוּר מוֹהֲרָא"ש לֹא לְטַף אוֹתִי וְכוּ'; הַסְּתַכְלֵתִי עַל מוֹהֲרָא"ש וְזֶה הַסְּפִיק לִי. לֹא הִגַּעְתִּי אֶל מוֹהֲרָא"ש כְּדֵי שֶׁהוּא יַחֲיֶךָ אֵלַי, לֹא חִפְשֵׁתִי רַבִּי שִׁירָאָה לִי אֶת הַשָּׁנִים הַלְּבָנוֹת שְׁלוֹ; חִפְשֵׁתִי רַבִּי שִׁיעֲזַר לִי שְׂאוֹכֵל לַחִיּוֹת עִם הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְכִשְׂמִצָּאתִי הַבְּנֵתִי שְׁזָהוּ זֶה, (תְּהִלִּים קִלְב, יד): "פֹּה אֲשַׁב כִּי אוֹתִיהָ"; מִיַּד פִּתְחָנוּ אֶת הַיְשִׁיבָה, אֶת הַתְּלִמּוּד תּוֹרָה, אֶת בֵּית הַסֵּפֶר לְבָנוֹת וְכוּ' וְכוּ' וְכוּ' – בְּלִי שְׂמִישָׁהוּ יִרְאֶה לִי אֶת הַשָּׁנִים שְׁלוֹ. זֶה חוּץ מִמָּה שְׁקַבַּלְתִּי קוֹלוֹת אַחֲרִים, לֹא בַת קוֹל אֶלָּא (שְׁמוֹת לֵב, יח): "קוֹל עֲנוֹת אֲנֹכִי שְׁמַע", כְּפִי שְׂרַש"י אוֹמֵר שֵׁם: "קוֹל חֲרוּפִין וְגִדּוּפִין וְכוּ'"; אֶת זֶה הִיָּה לִי בְּשִׁפְעַ בְּמִשְׁךְ כָּל הַשָּׁנִים מִבֵּית וּמְחוּץ.

כָּל אֵלוֹ שְׂמַחֲזָקִים יְהוּדִים מְלֵאִים בְּבִלְבוּלִים אִם כֵּן צְרִיכִים אוֹתָם אוֹ לֹא; כָּל אֵלוֹ שְׂמַדְבָּרִים דְּרִשׁוֹת עַל אֱמוּנָה אוֹ כּוֹתְבִים סְפָרִים עַל אֱמוּנָה, חִיּוֹק, יִרְאֵת שְׂמִים, הֵם מַחְדִּירִים טְהָרָה בְּבִנְיַי יִשְׂרָאֵל, הֵם מְלֵאִים בְּסִפְקוֹת: 'מִי צְרִיךְ אוֹתִי?' מֵה זֶה חֲסֵר? 'כָּל אֶחָד כְּבֵד יוֹדַע'; מְעַנֵּן שִׁיּוּצָאִים בְּכָל יוֹם אֶלְפִים טָרַף פְּסוּל וְלֹא אֶחָד אֵין שׁוֹם סִפְקָה אִם צְרִיכִים לְהוֹצִיא לְאוֹר עוֹד מִגְּזִין מְלַכְלֵךְ, עוֹד סֵרֵט, הֵם לֹא חוֹשְׁבִים: "'מִי צְרִיךְ אֶת זֶה?' 'מֵה אֲנִי מַחְדָּשׁ?' רוֹאִים מִיַּד שְׁכָל הַסִּפְקוֹת וְהַבְּלָבוּלִים הֵם עֲצַת הַיַּעַר שְׂרוּצָה לְהַחֲלִישׁ אֶת דַּעְתָּם שֶׁל כָּל אֵלוֹ שֵׁישׁ לָהֶם כַּח לְפַעַל וּלְחַזֵּק יְהוּדִים.

הַיּוֹם לְפָנוֹת בְּקָר הִיָּתִי בְּאֶהֱל בְּקוּוֹיִנְס בְּצִיּוֹן שֶׁל אֲדַמוֹר"י חֲב"ד זְכָרוֹנָם לְבָרְכָה וְהַתְּפַלְלֵתִי שֵׁם עֲבוּרֵךְ.

הִיָּתִי מְצִיעַ לָךְ שְׁגָם תַּעֲשֶׂה כֵּךְ; לָךְ לְקַבְּרֵי צְדִיקִים לְהַתְּפַלֵּל, כִּי רַבֵּינוּ אוֹמֵר (סֵפֶר הַמְּדוּת, אוֹת צְדִיק, סִימָן קַעג): "עַל יְדֵי הַשְּׁתַּטְחוֹת עַל קַבְּרֵי הַצְּדִיקִים, הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עוֹשֶׂה לוֹ טוֹבוֹת, אֶף עַל פִּי שְׂאִינוּ רְאוּי לְכַךְ", כְּשֶׁהוֹלְכִים לְהַתְּפַלֵּל בְּקַבְּרֵי צְדִיקִים הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עוֹזֵר, אֶפְיִלוּ שֶׁהָאָדָם לֹא רְאוּי שִׁיעֲנוּ לוֹ; זֶה לּוֹקַח רַק כַּמָּה דְקוֹת לְנִסְעַ לְקוּוֹיִנְס אֶל הַצִּיּוֹן שֶׁל אֲדַמוֹר"י חֲב"ד זְכָרוֹנָם לְבָרְכָה, לְפָנוֹת בְּקָר זֶה לּוֹקַח בְּעֶרְךָ עֲשָׂרִים וְחֲמֵשׁ דְקוֹת. אוֹ שְׂתַסַּע לְמוֹנְרוֹ לְצִיּוֹנוֹ שֶׁל הַרְבֵּי מְסַאטְמַעַר זְכוֹתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ – וּבִדְאִי תִרְאֶה נְסִים גְּדוֹלִים שֶׁהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יַעֲשֶׂה אֶתְךָ.

הַשֵּׁם יַעֲזַר שְׂתַצְלִיחַ בְּכָל הַעֲנִינִים.

(עֲצַתוֹ אֱמוּנָה י"ז שְׁבֵט, ה' אֵייר, כ"א אֵייר תשע"ח)

וכן הלאה. הוא היה אומר שהוא שואב חיות כשהוא רואה שהדבורים שלו נכנסים בנו ואנחנו אכן זוכים ללמוד את התורה הקדושה על פי "סדר דרך הלמוד", אבל הוא היה ממשיך לחזק ולעורר לא להשאר עם הסיום, אלא להמשיך להתחזק בלמוד התורה.

אחד מאנשי שלומינו מספר שהוא פגש פעם חבר מהעבר והוא ספר שגם הוא היה הולך אל מוהרא"ש, אבל פעם אחת מוהרא"ש ביש אותו ולכן הוא עזב. האברך שאל אותו במה מוהרא"ש בזה אותו, ואותו אחד ספר כי בפעם הראשונה שהוא סים את כל ששה סדרי משנה הוא נכנס אל מוהרא"ש לספר על הסיום שלו, הוא חשב שמוהרא"ש בודאי יעשה מזה עסק גדול, אבל מוהרא"ש רק אמר לו: "תמשיך הלאה..." ומזה הוא נשבר כל כך שהוא לא היה מסוגל להמשיך הלאה... אמר האברך לאותו אחד: "אם זה נקרא לבזות, אזי מוהרא"ש בזה אותי הרבה מאד פעמים..." כי האמת היא שהעקר הוא לחזק את האדם שימשיך הלאה ולא ירפה.

יהודי ספר שהוא זכה לסיים ששה סדרי משנה מאה פעמים ואחת וספר את זה למוהרא"ש, ומוהרא"ש אחל לו שיזכה לסיים עוד פעם מאה פעמים ואחת את כל המשניות. היהודי הזה התלונן גם למוהרא"ש שאחד מקרוביו מסית אותו שללמד על פי "סדר דרך הלמוד" לא שוה כלום וכל התורה הולכת אל הסטרא אחרא... כשמוהרא"ש שמע זאת הוא התפלא מאד

שאלות ותשובות ברסלב

תוכלו לספר לי קצת על מוהרא"ש זכותו יגן עלינו?

שאלה:

לכבוד ראש הישיבה שליט"א,

לקראת היום הגדול שמתקרב - יומא דהילולא קדישא של כבוד קדשת מן מוהרא"ש זכותו יגן עלינו, רציתי לשאול אם תוכלו לכתב לי אלו עבודות והנהגות שראיתם במשך השנים אצל מוהרא"ש.

תשובה:

בעזרת ה' תברך

יישר כח

יום ג' פרשת בשלח, ז' שבט, שנת ה'תשע"ח

לכבוד ... גרו יאיר

קבלתי את מכתבך.

מוהרא"ש זכרונו לברכה התמסר כל חייו למען הזולת; הלך לו בחיים שעוד יהודי ידע מהשם יתברך, שעוד יהודי ידע שיש לו עדין תקנה. שלא לדבר משלום בית; הלך לו בחיים של עוד יהודי יהיה שלום בית, מוהרא"ש היה שם הפל בצד כשהיו צריכים לעזור לבני זוג, שיגיעו איך להסתדר בחיים.

כאשר היו שואלים את רבי נחמן מטולטשין ז"ל שישפר איזה מופת שראה אצל רבי נתן, הוא היה אומר: "המופת זה אני - מ'נחמן שואב המים' נהיה ר' נחמן מטולטשין"; בילדותו הוא התנתם לא עלינו, ודודו גדל אותו, פעם אחת הגיע רבי נתן לעיר טולטשין והוא התארח אצל אותו דוד. רבי נחמן מטולטשין - בהיותו עדיין בחור צעיר - שמע איך רבי נתן אומר תורה, בין הדברים רבי נתן אמר דבורים שתפסו את לבו: "העולם הזה הוא לא, ואי אפשר להשיגו, אבל תורה ותפלה הם פן ואפשר להשיגם"; הדבורים האלו שבו את לבו והוא נקשר אל רבי נתן. כאשר ראה רבי נתן שלבחר נחמן יש הרבה תמימות, הוא קרב אותו ואמר לו איך ללמד וכו', עד שהוא גדל ונהיה רבי נחמן מטולטשין; הוא היה אומר: "המופת זה אני - מ'נחמן שואב המים' נהיה ר' נחמן מטולטשין".

הצדיק הקדוש בעל הקדושת לוי זכותו יגן עלינו נסע בתור אברך לשהות כמה שבועות בצל רבו הקדוש המגיד הגדול ממעזריטש זכותו יגן עלינו, כאשר חזר הביתה, חמיו שהיה מתנגד גדול לחסידים שאל אותו: "מה למדת אצל הרבי שלך?" הוא ענה: "למדת שיש בורא לעולם", חמיו צחק עליו ואמר לו: "מי לא יודע שיש בורא לעולם, אקרא למשרתת הגויה ואשאל אותה אם היא יודעת שיש בורא לעולם, וגם היא תדע", וכך הוא עשה והמשרתת אמרה: "מה השאלה? בודאי שיש בורא עולם!"

הוא שאל לחתנו: "למה היית צריך לעזוב את הבית לכל כך הרבה זמן כדי ללמוד שיש בורא עולם, תראה את המשרתת, גם היא יודעת שיש בורא עולם, בלי לנסע אל הרבי?!" ענה הצדיק הקדוש מברדיטשוב זכותו יגן עלינו ואמר לחמיו: "כן, כן, היא אומרת שיש בורא עולם, אבל אני חי עם זה".

בדבור זה טמון הרבה מאד; אנשים תמיד שואלים למה אנחנו צריכים את רבנו ז"ל, וכאשר אנו עונים להם שאנו צריכים את רבינו כי הוא מכניס בנו אמונה - שנחיה עם השם יתברך ונבקש ממנו הכל, הם מתבטאים בפליאה: "וכי מי לא יודע שיש בורא עולם ושאפשר לבקש ממנו הכל?!" אבל האמת היא ש"כלם יודעים שיש בורא עולם, אבל אנחנו חיים עם השם יתברך".

ואמר: "וזה לא עולה בדעתו שלקרא עתונים ולבלות את הזמן הולך אל הסטרא אחרא... רק לימוד תורה הולך אל הסטרא אחרא?" וסיים מוהרא"ש: "אין דבר כזה! לימוד התורה הקדושה לא הולך אל הסטרא אחרא!"

אחד מאנשי שלומינו ספר עבדה מענין שהוא השתתף פעם בבגרות שהתקיימה בבית מדרשו של מוהרא"ש בבית המדרש, והוא נגש אל מוהרא"ש ואמר לו שהוא סיים ששה סדרי משנה בפעם השמונים וחמש. אמר לו מוהרא"ש: "יש לנו פה בגרות עוד מעט, ואלהיו הנביא הרי יהיה כאן, תספר לאלהיו הנביא מה שלמדת..."

אם לא אכלת אתמול, לא תאכל גם היום?

פעם בחור נכנס אל מוהרא"ש ואמר שעכשו מלאו שלוש שנים שבהן הוא זכה ללמוד בכל יום ויום ח"י פרקים משניות. אפילו שבמשך השנים היו לו הרבה פעמים קשיים גדולים, לפעמים הוא לא הרגיש טוב, לפעמים הוא היה עסוק מאד, בכל זאת הוא התגבר וסיים בכל יום ויום ח"י פרקים משניות. כשמוהרא"ש שמע זאת הוא שבח וחזק אותו. אבל מוהרא"ש הוסיף ואמר: "אבל זכור היטב שבודאי יגיע יום שלא תוכל לסיים ח"י פרקים משניות, ואז תמשיך להחזיק מעמד ותמשיך ללמוד כמה שאתה פן מסוגל. זה האכל לנשמה, ובאכל אדם לא יגיד שהוא חייב לאכול בכל יום ויום כמה שנים ברציפות... האדם יודע שהוא צריך לאכול בכל יום, אבל אם הוא החסיר יום, או כמה ימים, שלא מצא מה לאכול, הוא יחזר לאכול בדיוק כמו לפני כן, והוא יאכל כל מה שהוא ימצא לאכל. ואותו דבר בתורה הקדושה, הנשמה צריכה את זה כדי לחיות, התורה היא האכל לנשמה, ואם עבר זמן שלא נתנו אכל לנשמה, צריכים להתחיל לאכול לפחות מעכשיו והלאה".

התורה של הבחורים עוזרת

כשנפתחה הישיבה הקדושה "תפארת התורה", מוהרא"ש מאד נהנה מזה. כשהוא ראה שהישיבה מיסדת כדי לקיים מה שרבונו למד אותנו בתמימות ובפשיטות בלי שום חכמות. מזמן לזמן מוהרא"ש היה מגיע לישיבה לדבר בפני הבחורים. באחד מהשיעורים מוהרא"ש התבטא שהוא יכול לאמר בעז שאין עוד ישיבה או בית מדרש שילמדו בהם כל כך הרבה תורה כמו בישיבה הזו. הבחורים לומדים בהתמדה ומסיימים עשרות פעמים ששה סדרי משנה, מאות דפי גמרא, וכן הלאה כל שאר השיעורים. וכי יש דבר יפה מזה? בשנים האחרונות, כשמוהרא"ש היה באומן על ראש השנה אצל רבנו ז"ל, הוא בקש מבחורי הישיבה שיבואו ביחד אתו כשהוא הולך לצינונו של רבינו ז"ל, באומרו שכל התורה שהבחורים למדו במשך השנה, תעזר שהתפללות יעלו מהר יותר ויתקבלו לרחמים ולרצון.

זה מה שאני יכול לספר לך ממוהרא"ש, וזה המופת של מוהרא"ש, הוא לקח יהודים פשוטים והביא אותם אל השם יתברך. כשאני מסתכל על עצמי אני חושב לעצמי: 'זה המופת הכי גדול של מוהרא"ש, שהוא יכל להכניס בי שיש השם בעולם ושדבר אל השם יתברך'.

תראה מה הצדיק הקדוש רבי נתן זכרוננו לברכה כותב (שיחות הר"ן, סימן רמט): "ועקר החדושים והמופתים הנוראים שראינו ממנו ז"ל, הוא רק בענין התקרבות ישראל לאביהם שבשמים, שתכף שנקנס אחד אצלו ורצה להתקרב להשם יתברך, תכף נהפך מיד לאיש אחר ממנו".

כשמיישבו מבקש ממני שאספר מופתים ממוהרא"ש זכרוננו לברכה, אני מספר את מה שבעיני המופת הכי גדול והצדקות הכי גדולה, שאדם יצמוד וידבר עם אנשים יותר מחמשים שנה, שכל האנשים שהוא עזר להם, רבם כולם, נעשו מתנגדים עליו; הרבה מנהיגים - הן בברסלב והן בעולם קבלו חזוק מהצדיק הזה וכולם דברו עליו בזלזול והחדוש הוא: "ויפנו משם האנשים - וילכו סדמה, ומוהרא"ש עודנו עמד לפני ה'..." מוהרא"ש המשיך ללכת בדרך, הוא המשיך לגלות את העצות של רבנו ז"ל לכולם, המשיך לכתב ספרים שמחזקים ומחיים את כל העולם בלי שום גזמא.

חכמינו זכרונם לברכה מספרים (עבודה זרה ח:): שהרומאים גזרו על היהודים שאסור לתת סמיכה לרבנים חדשים, ומי שיתן סמיכה יהרגו אותו, כמו כן יהרגו את כל אנשי העיר שבה נתנו את הסמיכה וכו'.

אומרים תו"ל: "ברם זכור אותו האיש לטוב ורבי יהודה בן בבא שמו" כי בלעדיו היו נשפחות הלכות מסקימות וכו', מה הוא עשה? הוא לקח חמשה תנאים והתחבא אפם בין שני הרים, ונתן להם שם סמיכה. כאשר הוא ראה שהרומאים באים הוא אמר לתלמידיו: "תברחו, כדי שתשארו בחיים", שאלו אותו התלמידים: "רבי, ואתה מה תהא עליך?" כי הוא היה מבגד, הוא ענה להם: "הריני מטל לפניהם כאבן שאין לה הפכין" אני אשאר כאן כמו אבן שאין לה שום רגש, שיתפסו אותי ויהרגו אותי כדי שאתם תוכלו להנצל.

התלמידים אכן נצלו, ואותו תפסו. מספרת הגמרא: "לא זזו משם עד שנעצו לגופו ג' מאות חרבות של ברזל, ועשאוהו לגופו ככברה".

זהו מופת, וזהו צדיק; הוא מוכן שידקרו אותו בשלש מאות ספינים העקר שהתורה לא תשכח מעם ישראל. כמה שמדברים נגדו, וכמה שיוזקים עליו, הוא בעיניו כל כך מבטל, שהוא ממשיך הלאה בעבודת הקדוש שלו לפרכסם את ה' בעולם.

רבנו אומר (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן עב) שאדם צריך להרגיל עצמו להיות כמו האדמה; האדמה לא כועסת על האנשים כשדורכים עליה, יורקים עליה וזורקים עליה אשפה וכו' וכו', היא ממשיכה להוציא את כל הפרות הטובים וכל צרכי האדם. כך גם האדם צריך להיות אדם טוב ומשפיע; אפלו שיוזקים עליו ואפלו שמדברים נגדו, שימשיך להיות טוב לכולם. זה על קצה המזלג מה שאני יכול להגיד לך שראיתי אצל מוהרא"ש; הוא היה פאסקופה הנדרסת למען עם ישראל.

יעזר השם יתברך שגוף ברכיו, שגפיץ את העצות הקדושות של רבנו, עד שנזכה לגאולה השלמה במהרה בימנו אמן.

(עצתו אמונה חלק ג', מכתב ריב)

שְׂכָחוּ לְסַפֵּר

בְּכֹל פְּעַם שְׁמִישָׁהוּ הִיָּה מְגִיעַ לְהַזְכִּיר אֶת עֲצֻמוֹ אֶצֶל מוֹהֲרָא"ש, מוֹהֲרָא"ש מְאֹד רָצָה שְׁפֹאֲשֵׁר הוּא יוֹשֵׁעַ שְׂיָבֹוא לְסַפֵּר. לֹא כְּשֶׁכֶּבֶר קָבְלוּ אֶת הַיְשׁוּעָה שִׁישְׁכָחוּ לְגַמְרֵי. אֲבָרָךְ סֵפֶר שְׁפַעַם הוּא הִגִּיעַ לְהַזְכִּיר אֶת עֲצֻמוֹ אֶצֶל מוֹהֲרָא"ש עַל יְשׁוּעָה מְסִימַת שֶׁהוּא הִיָּה צְרִיךְ בְּאוֹתוֹ לִילָה. לְאַחַר מִכּוֹן, כְּשֶׁהוּא נוֹשֵׁעַ, הוּא הִתְקַשֵּׁר לְמוֹהֲרָא"ש וְסֵפֶר לוֹ עַל זֶה, מוֹהֲרָא"ש לֹא עָנָה לְטַלְפּוֹן וְהוּא הִשְׁאִיר הוֹדְעָה, כְּנִרְאָה שְׁמוֹהֲרָא"ש לֹא שָׁמַע אֶת הַהוֹדְעָה, כִּי בִּבְקָר כְּשֶׁמוֹהֲרָא"ש פָּגַשׁ אוֹתוֹ וְשָׁאֵל מֶה קוֹרָה, וְאוֹתוֹ אֶחָד סֵפֶר שֶׁהִכֵּל עֵבֶר בְּשִׁלּוֹם, אָמַר לוֹ מוֹהֲרָא"ש: "לְמָה לֹא סִפַּרְתָּ לִּי מִיָּד? לְבִי דָּפַק כָּל הַלַּיְלָה בְּשִׁבְלֶךְ, כָּל הַזְּמַן הַתְּפַלְלֵתִי עִבּוֹרְךְ".

הֵכִי קָל וְהֵכִי פְּרָקְטִי

בְּשִׁיחָה עִם כַּמָּה מְאֻנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ מוֹהֲרָא"ש שָׁאֵל מִישָׁהוּ: "מָה הֶעֱקָר אֶצְלִי?" וְהִנְשָׂאֵל אָמַר, לְדַבֵּר אֶל הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, אֲבָל מוֹהֲרָא"ש אָמַר שֶׁלֹּא לָזֶה הוּא מִתְכַּוֵּן. "אוֹלֵי שֶׁלֹּא לָתֵת לְעוֹלָם לְהִטְעוֹת אוֹתָנוּ?" נִיסָה הוּא לְהַגִּיד, אֲבָל מוֹהֲרָא"ש דָּחָה גַם אֶת זֶה. כִּךָּ הוּא הִמְשִׁיךְ לְנִסּוֹת לְהַעֲלוֹת עוֹד נוֹשָׂאִים שְׁעַלִּיהֶם מוֹהֲרָא"ש הִיָּה מְרַבֵּה לְדַבֵּר, אֲבָל מוֹהֲרָא"ש סִיִּם וְאָמַר: "הֶעֱנִין שְׁלִי הוּא לְעֲשׂוֹת אֶת הַחַיִּים בְּאוֹפֵן הֵכִי קָל וְהֵכִי פְּרָקְטִי".

הִבִּיאוּ אֶז לְפָנָיו "תִּיקוֹן לֵיל שְׁבוּעוֹת" חֲדָשׁ מִהַדְּפוּס. בְּכֹל שָׁנָה לְפָנֵי חַג הַשְּׁבוּעוֹת מוֹהֲרָא"ש הִיָּה מְדַבֵּר עַל גְּדֹל הַמַּעֲלָה לְהִשָּׂאֵר עַר בְּלֵיל שְׁבוּעוֹת הַקָּדוֹשׁ, עַל הֶעֱנִין שְׁבַלִּילָה זֶה יֹאמְרוּ אֶת הַפְּסוּק הַרְאִשׁוֹן וְהַפְּסוּק הַאַחֲרוֹן שֶׁל תּוֹרָה נְבִיאִים וְכַתּוּבִים, מוֹהֲרָא"ש הִשְׁתַּמֵּשׁ בַּזֶּה כְּמִשַׁל שְׁמַמְנוּ אֶפְשָׁר לְרְאוֹת שְׁכָל הַמוֹסִיף גּוֹרַע. הוֹסִיפוּ עוֹד דְּבָרִים לוֹמַר בְּלִילָה הַזֶּה, כְּדִי שִׁיְהִיָּה בְּמָה לְמַלְאוֹת אֶת הַלַּיְלָה. הוֹסִיפוּ שִׁיאֲמְרוּ אֶת שְׁלוֹשֶׁת הַפְּסוּקִים הַרְאִשׁוֹנִים וְשִׁלְשֶׁת הַפְּסוּקִים הַאַחֲרוֹנִים שֶׁל כָּל פְּרָשָׁה, חוּץ מִזֶּה הוֹסִיפוּ הַרְבֵּה מְאֹד קִטְעִים שִׁישׁ לָהֶם אִיזְשָׁהוּ שְׂיָכוֹת עִם חַג הַשְּׁבוּעוֹת אוֹ קְבַלְת הַתּוֹרָה, שְׁגַם אֶת זֶה יֹאמְרוּ, לְאַחַר מִכּוֹן נוֹסְפָה אֲמִירַת מִשְׁנִיּוֹת וְכֹן הִלְאָה. וְהַמְצִיאוֹת הִיא שְׁלִמְעַט יְהוּדִים יֵשׁ סְבָלְנוֹת לְאֲמִירַת כָּל הַתְּקוּן, וְלָכֵן לֹא אוֹמְרִים כָּלוּם. לָכֵן מוֹהֲרָא"ש אָמַר שִׁיִּחְזְרוּ לְתִיקוֹן לֵיל שְׁבוּעוֹת הַמְּקוֹרֵי, וְיֹאמְרוּ רַק פְּסוּק אֶחָד שֶׁל תַּחֲלַת הַפְּרָשָׁה וּפְסוּק אַחַת שֶׁל סוֹף הַפְּרָשָׁה, וּמִשְׁנִיּוֹת בְּכֹל לֹא קִשׁוּר כָּאֵן לְתִיקוֹן. מִקְסִימוֹם אֶפְשָׁר לוֹמַר אֶת הַתְּרִי"ג מִצְוֹת, הֵיָּוֹת וְעוֹמְדִים לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה שִׁיקְיָמוּ וְיִשְׁלַמְהָ פְּרִים שְׁפַתֵּינוּ, עַל יְדֵי אֲמִירַת תְּרִי"ג מִצְוֹת.

לְפָנֵי כַּמָּה שָׁנִים אֶחָד מְאֻנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הִדְפִּיס אֶת תְּקוּן לֵיל שְׁבוּעוֹת בְּאוֹפֵן שְׁמוֹהֲרָא"ש סֵבֶר שְׁצָרִיכִים לוֹמַר אֶת זֶה, וְהִבִּיאוּ לְמוֹהֲרָא"ש, שְׁמֵאֵד נִהְנָה מִזֶּה, וְאֵז מוֹהֲרָא"ש הִתְבַּטָּא שְׁכָל הֶעֱנִין שֶׁלוֹ הוּא לְהַפִּיךְ אֶת הַיְהוּדוֹת לְדַבֵּר הֵכִי קָל וְהֵכִי פְּרָקְטִי שְׁשִׁיךְ.

פְּעַם מִישָׁהוּ שָׁאֵל בְּמִכְתָּב אֶת מוֹהֲרָא"ש הִיָּכֵן נִמְצָאִים

נִהְר הַסְּמִבְטִיּוֹן וְהָרִי הַחֲשָׁךְ. מוֹהֲרָא"ש הַחֲזִיר לוֹ מִכְתָּב עִם כַּמָּה מְרָאִי מְקוֹמוֹת בְּעִנְיָן זֶה, וְכַמָּה שִׁיטוֹת אִיפָּה זֶה נִמְצָא. אֲבָל מוֹהֲרָא"ש סִיִּם בְּכוֹתָבוֹ שֶׁהֶעֱנִין שֶׁלוֹ הוּא לְעֲשׂוֹת לְעוֹבְדָא וְלִמְעֵשָׂה, "וְכִי אַתָּה מִתְכַּוֵּן עֲכָשׁוּ לְנִסְעַ אֶל הָרִי הַחֲשָׁךְ?" ... – שָׁאֵל אוֹתוֹ מוֹהֲרָא"ש. עֲדִיף שְׁתַּצָּא מִהָרִי הַחֲשָׁךְ שְׁאֵתָה נִמְצָא בָּהֶם עֲכָשׁוּ, שְׁאֵתָה עִסוּק בְּלִשְׂאוֹל דְּבָרִים שְׁבְכָלֵל לֹא שְׂיָכִים לְחַיִּים הַפְּרָקְטִיִּים. עֲדִיף שְׁתַּתְּחִיל לְלַמּוֹד אֶת סִפְרֵי רַבְּנֵינוּ וְתַצִּיַּת לְעֲצוֹת שְׁלוֹ, כִּךָּ תִּדְעַ אִיךָ לְהִתְנַהֵג בְּחַיֵּי הַיּוֹם יוֹם.

אֵי אֶפְשָׁר לְקַנּוֹת שְׁכָל

"שְׁלוֹם בֵּית" – הִיָּה אֶחָד מִהִיסוּדוֹת הֶעֱקָרִים אֶצֶל רַבֵּינוּ וְאֶצֶל מוֹהֲרָא"ש. יְהוּדִי לֹא יִכּוֹל לְהִיּוֹת יְהוּדִי כְּשֶׁר, וּבְכָלֵל לְהִיּוֹת אָדָם נוֹרְמָלִי, אִם אֵין לוֹ שְׁלוֹם בֵּית. מוֹהֲרָא"ש דְּבָר עַל זֶה הַרְבֵּה מְאֹד בְּשִׁעוּרִים, וְגַם הַרְבֵּה לְכַתֵּב עַל כֵּךָ, אִיךָ אָדָם יִכּוֹל לְזַכּוֹת לְחַיִּים מְאֻשְׁרִים עַל יְדֵי שִׁישׁ לוֹ אֶת הַשְּׁכָל הַנִּכּוֹן וְהוּא דוֹאָג שִׁיְהִיָּה שְׁלוֹם בְּבֵית.

מוֹהֲרָא"ש הִיָּה אוֹמֵר שְׁכָדִי לְזַכּוֹת לְשִׁלּוֹם בֵּית צְרִיכִים פְּשׁוּט לְהִשְׁתַּמֵּשׁ עִם הַשְּׁכָל. כְּשִׁישׁ לְאָדָם שְׁכָל הוּא יוֹדֵעַ שֶׁלֹּא כְּדָאִי לְנַצַּח תְּמִיד, לֹא כְּדָאִי לְהִיּוֹת תְּמִיד צוֹדֵק. "תְּהִיָּה חֲכָם וְאֵל תְּהִיָּה צוֹדֵק!" – הִיָּה מוֹהֲרָא"ש אוֹמֵר תְּמִיד. אָדָם צְרִיךְ לְדַעַת לוֹתֵר לְאִשְׁתּוֹ וְלָתֵת לְאִשְׁתּוֹ תְּשׁוּמַת לֵב, וְלֹא לְצַפּוֹת שֶׁהִיא תַתֵּן לוֹ.

מוֹהֲרָא"ש הִיָּה אוֹמֵר שֶׁהִבְעִיָּה הִיא שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְתַת שְׁכָל לְאָדָם, אִם מִישָׁהוּ הִיָּה יִכּוֹל לְפַתּוּחַ בֵּית חַרְשֶׁת שְׁמִיִצֵּר וּמוֹכֵר שְׁכָל... אָדָם זֶה הִיָּה הוֹפֵךְ לְגִדֹל עֲשִׂירֵי עוֹלָם בְּלִילָה אֶחָד... הַדְּרָךְ הַיְחִידָה שְׁאָדָם כֵּן יִכּוֹל לְקַבֵּל שְׁכָל הִיא רַק לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מִהַשָּׁם יִתְבָּרַךְ. "שְׁכָל רִאשֵׁי תִיבוֹת "ש'פְּכִי כ'מִים ל'בְּד", אָדָם צְרִיךְ לְבַכּוֹת וּלְבַקֵּשׁ מִהַשָּׁם יִתְבָּרַךְ שִׁיְהִיָּה לוֹ אֶת הַשְּׁכָל הַנִּכּוֹן לְדַעַת אִיךָ לְהִתְנַהֵג בְּחַיִּים בְּכָל מַצָּב.

בְּקִיץ, כְּשֶׁהִישִׁיבָה הַיְתָה שׁוּהָה בְּקַעֲמָפ "מַחְנֶה תַּפְּאָרַת הַתּוֹרָה", מוֹהֲרָא"ש הִיָּה מְגִיעַ בְּכָל שָׁנָה לְבַקֵּר אֶת הַבַּחּוּרִים. הֵיָּו שָׁנִים שְׁמוֹהֲרָא"ש הִיָּה מְגִיעַ לְשַׁבָּת, וְהֵיָּו שָׁנִים שְׂרַק בְּיָמוֹת הַחוֹל הוּא הִגִּיעַ לְדַבֵּר אֶל הַבַּחּוּרִים. שָׁנָה אַחַת כְּשֶׁמוֹהֲרָא"ש הִגִּיעַ לְקַעֲמָפ בַּחֲמִשָּׁה עֶשֶׂר בָּבֶא, מוֹהֲרָא"ש הִבְטִיחַ לְבַחּוּרִים שְׁכָל הַבַּחּוּרִים שִׁיִּתְאַמְצוּ לְסִיִּם מְסַכֵּת תַּעֲנִיַת בְּכָל יוֹם, אַרְבָּעִים פְּעַם עַד רֹאשׁ הַשָּׁנָה, בּוֹדָאִי יִתְאַרְסוּ. הַבַּחּוּרִים נִתְפַּסוּ לָזֶה וְאָכֵן קִיָּמוּ מֶה שְׁמוֹהֲרָא"ש אָמַר, וְלִמְרוֹת שְׁבָאֲמַצַּע הַאֲרָבַעִים יוֹם הִגִּיעַ הַהוֹרִיקוֹן הַכְּבֵד "אִירִי", שְׁגָרַם שְׁטַפּוֹנוֹת עֲזִים עַד שֶׁהֵיָּו צְרִיכִים לְעֻזָּב אֶת הַקַּעֲמָפ לְיוֹם יוֹמִים עֶקֶב הַסַּכְּנָה, בְּכָל זֹאת הַבַּחּוּרִים הִצְלִיחוּ לְסִיִּם בְּכָל יוֹם אֶת כָּל מְסַכֵּת תַּעֲנִיַת, וְאָכֵן כּוֹלָם הִתְאַרְסוּ בְּרוּךְ הַשָּׁם וְהִתְחַתְּנוּ וְהִקְיָמוּ בְּתִים נְאֻמְנִים בְּיִשְׂרָאֵל לְשֵׁם וְלְתַפְּאָרַת.

בְּאוֹתָה תְּקוּפָה אֲבָרָךְ שָׁאֵל אֶת מוֹהֲרָא"ש אִם לִימוֹד אַרְבָּעִים פְּעַם מְסַכֵּת תַּעֲנִיַת עוֹזֵר גַּם לְשִׁלּוֹם בֵּית, כְּמוֹ שְׁזֶה עוֹזֵר לְבַחּוּרִים לְמַצּוֹא שִׁידוּךְ. מוֹהֲרָא"ש עָנָה עַל כֵּךָ: "לֹא. אֲבָרָךְ שְׂרוּצָה שְׁלוֹם בֵּית, צְרִיךְ לְהִיּוֹת וְתָרֵן בְּבֵית"...

גליון היכל הקודש

לרחץ ידים ורגלים

מלבד זאת היתה מוהרא"ש מקדיש הרבה מאד זמן בשביל לעזור לאנשים בבעיות בשלום בית. מוהרא"ש היה אומר שאהרן הלהן, שהיה עוסק בשלום בית, היה צריך לרחץ קודם את ידיו ואת רגליו בפניו. כלומר אחד שרוצה לעסק בשלום בית ידיו צריכות להיות נקיות שלא לקחת כסף על העזרה לשני בשלום בית. וצריכים גם לשטף את הרגלים, ולא לחסוך בשום טרחה, אפילו שצריכים ללכת הרבה עם הרגלים מפה לשם, שיתנו את הכל כדי לעזור ליהודי אחר. ולכן מוהרא"ש פעס מאד על אלו שעוסקים בשלום בית שלוקחים כסף. מוהרא"ש היה אומר שאחד שלוקח כסף אין לו הרי שום ענין לעשות שלום בית, אדרבה, ככל שהוא ימשך את הפגישות, כך הרי ירויח יותר כסף...

ומוהרא"ש בעצמו היה דגמא אדירה בזה. כשהיתה בעיה בשלום בית, הוא שם בצד את כל עניניו, והכניס את כלו לעזור להחזיר את בני הזוג לדרך הישרה. ובדרך זו הוא הציל שלום הבית אצל אלפי בתי ישראל. אברך ספר שבתור בחור הוא התארח פעם בשבת אצל מוהרא"ש ביבנאל. באמצע הסעודה בשבת בבקר, דפקו בדלת של מוהרא"ש בני זוג שהיו להם בעיות בשלום בית. מוהרא"ש אמר לנוכחים שימשיכו בסעודה לבד. ומוהרא"ש ברוך מיד ברפת המזון, והלך לעזור לבני הזוג, והענין נמשך עד שכבר היו צריכים ללכת לתפלת מנחה וסעודה שלישית.

זמן ללמוד וזמן לישון

האברך גם מספר שבאותו ליל שבת אחרי הסעודה, מוהרא"ש אמר לו שילך לישון. הבחור אמר למוהרא"ש שהוא רוצה קצת להשאיר ער כדי לסיים ללמוד את השיעורים שלו. אבל מוהרא"ש צעק עליו שיכנס מיד למטה, כי אם לא הוא לא יעיר אותו מחר בבקר לתפלה. אפילו שמוהרא"ש דבר הרבה מאד על לימוד התורה, שאסור שיעבר על יהודי יום בלי ללמוד, בכל זאת מוהרא"ש תמיד אמר שאדם צריך סדר נורמלי בחיים. יש זמן להתפלל ויש זמן ללמוד. יש זמן לאכול, זמן לעבוד וזמן לישון, לכל דבר יש את הזמן שלו ואי אפשר לערבב בין הסדרים. אם אדם יהיה ער עד מאוחר בלילה, הוא לא יוכל לתפקד פראוי ביום המחרת. נו אז מה הוא הועיל בזה?

אתה רוצה לגעת ביד שלי? תלמד אשר בנחל!

אבדנו את מוהרא"ש, זו אבדה מרה שאין לשער. אבל מוהרא"ש השאיר לנו את הספרים שלו ואת הלמודים שלו שבהם נמשיך להתחזק, שנמשיך להתאחז, שנמשיך להתנהג בדרכים שהוא למד אותנו, וכך יהיה נחשב שהוא עדיין חי, כפי שרבנו אומר שפניו, שכלו ונשמתו של הצדיק טמונים בספריו, אם לומדים את הספרים ומשתדלים לקיים מה שכתוב בהם, אזי זה נחשב שהצדיק עדיין נמצא בינינו.

פעם אחת ברקודים אחרי קדוש לבנה, היה שם מישהו שגדחף ודוקא רצה לאחז בידו של מוהרא"ש בשעת הרקוד. אמר מוהרא"ש לאותו אחד: "אם אתה רוצה לאחז ביד שלי, תלמד את הספר שלי אשר בנחל". מוהרא"ש רצה בעקר שילמדו את ספריו, שמעוררים ומחזקים אדם להיות קרוב אל השם יתברך. ואת זה יש לנו עדיין ברוח השם, מוהרא"ש השאיר לנו ירושה אדירה, והיא ספריו הקדושים.

הבה נתחזק ביחד להמשיך ללמוד בספריו הקדושים, לצית לעצותיו הקדושות, וללכת בדרכיו הקדושות. ואז יהיה לנו טוב ברוחניות ובגשמיות, יהיו לנו חיים מאשרים הן בעולם הזה והן בעולם הבא.

מוהרא"ש אמר פעם שהוא היה רואה איך יהודים מתקשים למצוא איזה "קטע טוב", בספר, למצוא איזה קטע שמעורר ומחזק היטב את האדם בעבודת השם. ולכן הוא החליט שהוא יכתב כאלה ספרים שכל מקום שיפתחו אותם, תמיד ימצאו בו במקום "קטע טוב", קטע שמקרב את האדם אל השם יתברך ומחזק אותו להמשיך הלאה למרות כל הקשיים.

למרות שמוהרא"ש כתב ספרים רבים בהרבה מקצועות התורה, הוא לא רצה להדפיסם בחייו. הוא רק רצה להדפיס ספרים שמחזקים ומעוררים אל השם יתברך. מוהרא"ש לקח את העצות והלמודים של רבנו ז"ל ושל רבי נתן, והעלה אותם על הכתב בדרך כל כך קלה ופשוטה כך שכל אדם ללא יוצא מן הכלל יכול להבין ולקיים.

כשהתחיל לצאת לאור "גליון היכל הקודש", בו נכתבים הלמודים של מוהרא"ש בשפה קלה שכל אדם יכול להבין, מוהרא"ש נהנה מזה מאד. כמה שמורדים את הלמודים באופן יותר קל ופשוט, כך טוב יותר. כי עיקר המטרה היא שהדבורים ידברו לכל אדם, שכל יהודי ידע שגם הוא יכול להצליח בחיים ולהיות קרוב אל השם יתברך.

מוהרא"ש היה קורא את הגליון בכל שבוע, וחזק את המוציאים לאור להמשיך בעבודת הקודש. אברך ספר שפעם הוא אכל את הסעודה בשבת בבקר אצל מוהרא"ש ביבנאל. היה זה בפרישת בשלח שחלה לפני חמשה עשר בשבט, ובאמצע הסעודה מוהרא"ש הוציא את גליון היכל הקודש באידיש ועיין בו. מוהרא"ש קרא את הקטע של "חמשה עשר בשבט", שמתרגם באידיש מהקונטרס "ט"ו בשבט". מוהרא"ש נהנה מאד מהפתיחה ושבח אותו מאד, באומר: "זה יותר יפה מהלשון הקודש". כי ככל שמורדים את הדבורים באופן שעוד יהודי יוכל להבין אותם, כך יוכלו לקרב עוד הרבה יהודים אל השם יתברך.

שמחת חתונת בנו של ראש הישיבה שליט"א התקיימה

בבית המדרש באופן צנוע ויפה

חתונה נפלאה ומאוד שמחה אבל פשוטה, התקיימה בהיכל הישיבה, בשבוע שעבר ביום ראשון פרשת בא, בו נכנס לחופה הבחור החתן הרב שמעון גרו יאיר, בנו של ראש הישיבה שליט"א, עם הכלה בתו של מנהל המוסדות המסור בלב נפש הרב אברהם משה שטראסער שליט"א.

בחתונה זו, חיתן ראש הישיבה את ילדו הרביעי בשעה טובה ומוצלחת, והמנהל חיתן את ילדו השלישי בלעה"ר, כל החתונות הקודמים של שאר הילדים הן של ראש הישיבה והן של המנהל, התקיימו באותו מקום, בהיכל הישיבה, חתונה זו הייתה החתונה השישית וארבע, מאז שהחלו לחתן בישיבה, חתונה שכולה בחינם, ואינה עולה למחותנים אף לא פרוטה אחת.

זה דבר מאוד יפה להשתתף בחתונה כזו, לראות בעיניים איך אפשר לשמוח בחתונה שנערכת בפשטות וצניעות, מבלי לזרוק כסף לפח לכמה השעות האלו של החתונה, הראש ישיבה אמר בימים האחרונים, שאם הוא היה מבקש מהתלמידים שיכינו לו מנורות וכינורות לחתונה, הם בטח היו מכינים את זה במסירות, ואולי אפילו היו אומרים שיש בזה עניין של הפצה... אבל ראש הישיבה הורה להמשיך במהלך שהקים והתווה, לעשות את החתונה בבית מדרש כמו שאר השמחות אצל אנשי שלומונו.

השמחה בבית ראש הישיבה מעוררת שוב התחדשות, עניין החיסכון בהוצאות השמחה, לא לבזבז סתם כסף לשמחות [שבאלו הכי אין את הכסף הזה], ובפרט לא לחתונה שלאחר כמה שעות אין זכר מכל ההשקעות המטורפות שהשקיעו והכינו, כפי שאומרים בפיוט של ונתנה תוקף 'צאל עובר ובענן כלה, וכרוח נושבת וכאבק פורה, וכחלום יעוף', ואחרי הכל צועקים שיש רק דבר אחר שנשאר לתמיד ואתה הוא מלך קל חי וקיים', ככה זה בחתונה, כל החתונה נעלמת אחרי כמה שעות, כל הפרחים הולכים לפח האשפה, וכולם שוכחים מהמוזיקה ושאר הדברים שהשקיעו בהן הון תועפות, ורק דבר אחד נשאר לנצח, הקב"ה שהוא מלך מלכי המלכים. בחתונות שנערכות בצורה צנועה בישיבה, מתחדד לנו שוב ושוב, שרק האמונה היא הדבר העיקרית שיש בחיים, ולא כבוד המדומה וכסף.

שמחת החתונה הייתה מאוד מיוחדת ושמחה, אכן חתונה זו הייתה עמוסה באנשים והרגישו צפיפות, מחמת שהחתונה הייתה של משפחות רבנים, והתקיימה בישיבה, ולא באיזה אודיטוריום ענק, שבטח היה אפשר למלא אותו בקלות, אבל ראש הישיבה תמיד אומר לנו, החתונה היא לא יותר מכמה שעות, ואחרי זה כל אחד יכול ללכת לביתו, ולהתרווח על הכורסא ברווח, ואף אחד לא ידחוף אותו שם, והוא יכול בבית שלו לאכול את כל המעדנים שהוא רוצה.

בחתונה זו היה גם עניין גדול של הפצה, כפי שהתבטא ראש הישיבה בחתונה הקודמת בעת נישואי בתו תחי': כשיש חתונה כאן בישיבה, מגיעים הרבה קרובים, שלא היו מגיעים לחתונה אם הייתה מתקיימת באולם רגיל, כי רוצים לראות קצת את ברסלב ואת היכל הקודש ואת הישיבה, ולכן יש בזה ענין גדול של הפצה.

יעזור השם יתברך שמשמחה זו יושפע שפע רב לכל התלמידים, ולכל אחד ואחד מישראל בכל קצו תבל, וכולם כאחד יוכלו לדבר אל השם יתברך כרצונו של רבינו.

קול ששון וקול שמחה קול חתן וקול כלה!

סימן טוב ומזל טוב

אנו מאחלים ברכת מזל טוב חמה ולבבית קדם
מו"ה יצחק פאפנהיים הי"ו וזוגתו תחי'
 מנהל מוסדותינו הקדושים בארץ הקודש
להולדת הבת למזל טוב
 המנהל החשוב הוא עמוד השדרה של מוסדות ברסלב בארץ ישראל, הוא מסור מאד לישיבה, תלמודי התורה ובתי החינוך בית פיגא, הוא דואג שכל אחד מהילדים יצליח באופן הכי יפה והכי טוב. יעזור השם יתברך שהזכויות הגדולות יעמדו להם לראות הרבה נחת יהודי מכל הילדים מתוך בריאות איתנה.

סימן טוב ומזל טוב

מו"ה **שלמה יואל שניצלער** הי"ו קרית יואל
 לשמחת נישואיו למזל טוב עב"ג
 בת מו"ה **יצחק משה רייך** הי"ו מאנסי
 ...
 מו"ה **יואל פארקאש** הי"ו קרית יואל
 לשמחת בנו החתן נפתלי הערש הי"ו למזל טוב עב"ג
 בת מו"ה **אהרן וועבערמאן** הי"ו קרית ברסלב
 ...
 מו"ה **מרדכי לעווניזאן** הי"ו ירושלים
 לשמחת בנו החתן דוד שמעון הי"ו למזל טוב עב"ג
 החתן **ישראל וואלערשטיין** הי"ו ירושלים
 שהתארס למזל טוב עב"ג
 ...
 מו"ה **יעקב דוב כהן** הי"ו קרית יואל
 לשמחת הבר מצוה למזל טוב של בנו
 הבחור **חיים זאנוויל** ני"ו
 ...
 מו"ה **יהושע אליעזר גליק** הי"ו וויליאמסבורג
 להולדת הבת למזל טוב
 ...
 מו"ה **דוב קליין** הי"ו יבנאל
 להולדת התאומות למזל טוב
 ...
 מו"ה **יעקב דוב כהן** הי"ו קרית יואל
 להולדת הבן למזל טוב
 ...
 מו"ה **נחמן יאקאבאוויטש** הי"ו צפת
 להולדת הבן למזל טוב
 ...
 מו"ה **משה אהרן שפילזאן** הי"ו וויליאמסבורג
 להולדת החלוקה של בנו למזל טוב
 ...
 מו"ה **לייב אפפעל** הי"ו קרית ברסלב
 להולדת החלוקה של בנו אליעזר שלמה ני"ו למזל טוב

חבורה	שיעור דף היומי	מנחה ושל"ס	שחרית שב"ק	מנחה וקבלת שבת	ירושלים רח' רבי נחמן מברסלב 15
---	19:40	20 ד' לאחר זמן הדה"נ מנחה ימי חול 15:00	9:15 ברכות שחרית ימי חול 9:00	20 ד' לאחר הדה"נ מעריב ימי חול 19:30	בני ברק רח' ירושלים 2
יום רביעי בשעה 21:30	21:00	10 ד' לאחר זמן הדה"נ לפני השקיעה	9:15 ברכות	5 ד' לפני השקיעה	בית שמש רח' ריב"ל 6
---	20:30 נדר הירידן 29/6	וגם ברמה ג' רח' מרים הנביאה 20 ק"א 30 ד' לפני השקיעה	9:15 ברכות	10 דק' לפני השקיעה	מודיעין עילית רשב"ל 19
יום רביעי בשעה 21:30	21:30	30 ד' לפני השקיעה	9:15 ברכות	10 ד' לאחר הדה"נ	צפת רחוב צה"ל 1 (בני יד עזרה)
שמיעת שיעור יום ד בשעה 21:15	21:15	20 דק' לפני השקיעה	9:00 ברכות	10 ד' לפני השקיעה	טבריה רחוב משה שפירא 2
שמיעת שיעור יום א בשעה 21:30	21:30	20 דק' לפני השקיעה	9:00 ברכות	15 ד' לפני השקיעה	חיפה רחוב הרב הרצוג 12
---	---	סעודה שלישית 5 דק' לפני השקיעה	---	---	יבנאל רחוב המייסדים
---	---	סעודה שלישית 10 דק' לפני השקיעה	---	---	ביתר רחוב אבא שאול 7/7
---	21:00	סעודה שלישית 5 דק' לפני השקיעה	---	---	אלעד רחוב פנחס בן יאיר 27 מינוס 1
שמיעת שיעור יום ג בשעה 20:30	20:00	סעודה שלישית 5 דק' לפני השקיעה	---	---	

קוואל פון חיזוק (לנשים) - שיעורים; סיפורי תפילה; מתכונים; ועוד 079.70.400.69

ארה"ב 212-444-9169 | ארגנטינה 451-152-354380
 | אנגליה 03303502363 | קנדה 438-320-9090 | בלגיה 323-500-3462
 חיזוק יומי במייל chizuk@rabbiroth.org | הודעות 058-637-7799

קול ברסלב - שיעורים; חיזוק יומי; נגונים; סיפורי תפילה; ועוד 079.70.400.66

ארה"ב 212-444-9191 | ארגנטינה 541-152-354370
 | אנגליה 03303502361 | קנדה 438-300-8080 | בלגיה 323-500-3461
 לקבלת הגיליון במייל rabbirothhebrew@gmail.com